

Előfizelési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizelési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—

Szerkesztőség:
 Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

A béke hírek.

A háborúnak és a világtörténelemnek legnagyobb csatája folyik. — Óriási francia és angol támadások. — Meghiúsult áttörési kísérletek. — Több mint 2100 fogoly. — A többi fronton nem történt jelentősebb esemény.

Békehírekkel van tele a levegő. Lázás türelmetlenséggel várják az emberek minden nap az újabb híreket Oroszországból, ahol a forradalmi lép a háborúnak végét akarja vetni és a békét akarja előkészíteni. Azonban a békehírekre vonatkozólag tanácsos figyelembe venni azt a fontos körülményt, hogy Oroszország még teljes forrongásban van, napról-napra újabb áramlatok velődnek fel és a helyzet folytonos változásnak van alávetve. Igazat, biztosat az ott történekről nem lehet tudni, mert a cenzura angol kézben van mindig és az angol intrika piszkos játéka itü tovább, hogy a béke előkészítésének útján állja.

Azért kellő óvatossággal kell fogadnunk minden békehírt és türellemmel bevárni azt az időt, midőn biztos forrásból megjöhet az annyira várva-várt béke híre. Nagy lelkületenség tehát a szenzáció hajhászás kedvéért olyan híreket kolportálni, amelyek az izgalmat csak fokozzák, de a valódi igazságtól még távol állanak.

A harcterek közül csak a francia fronton történtek fontosabb események, amelyekről a német vezérkar azt mondja, hogy ott a nagy háborúnak és a világtörténelemnek egyik legnagyobb csatája folyik. Ludendorff jelentése ugyanis így szól:

Berlin, április 17.

Nagy főhadiszállás jelenti: Az Aisne mellett a nagy háborúnak és a világtörténelemnek egyik legnagyobb csatája folyik. Folyó hó 6-ika óta megszakítás nélkül tartott a tűzérsséggel és aknavetőekkel való tüzelőkészítés, amelyet a franciák az idő, a hadianyag és a hevedesség eddig sohasem

látott mértékével állásainkat a rohamra érettekké, útegeinket harc képtelenné tenni, csapatainkat pedig megingatni törekedtek. E hó 16-án kora reggel kezdődött a franciák mélyen tagozott áttörési támadása, melyhez az Aisne melletti Soupirtól Bethenei-ig Reimstől északra 40 kilométer széles arcvonalon iszonyu erővel nagy gyalogsági tömegek intéztek és amelyet tartalékok harcbevetésével élesítettek. A franciák délután új tömegeket vetettek harcba és erős mellék-támadásokat intéztek az Oise és Conde sur Aisne közötti arcvonalunk ellen. A mai tűz harc mellett, amely az állásokat a földdel egyenlővé tette és széles és mély töltésérmezőket idéz elé, a védekezés helyhez kötött merev formája többé lehetetlen. A harc ismét nem egy vonalért, hanem egy egész mélyen tagozott erődítési zónáért folyik. Így hullámozik a harc a legelől levő állásokért ide-oda oly célból, hogy még hadieszközök elvesztése árán is kiméljük az elő erőket és az ellenséget súlyos véres veszteségei által döntően gyöngítsük. Ezeket a feladatokat hála a kiváló vezetésnek és csapataink tündöklő vilézségének, megoldottuk.

A tegnapi nappal meghisult a franciák nagy áttörési kísérlete, amelynek igen messzire irányuló céljai voltak. Az ellenség véres veszteségei igen súlyosak és több mint 2100 fogoly maradt kezünkön. Azon a pár helyen, ahol az ellenség állásainkba benyomult, még folyik a harc. Az ellenség újabb támadásai várhatók. Ma reggel a Champagneban Prunty és Auberive között lángolt fel a harc. A harctér most az Oisetől egész a Champagneig terjed, a csapatok bizalomtéljesen néznek a jövőre nehéz harcok elé.

Politikai hírek.

A munkapártot tegnap estére Zichy János gróf ügyében értekezletre hívták össze. Az értekezlet céljából Khuen-Héderváry Károly gróf, a munkapárt elnöke azt mondta, hogy Zichy János gróf nyilatkozatával olyan ellentétet konstruált közte és a párt vezére közt, hogy a nemzeti munkapártnak energikusan kell Zichy János gróf ellen állást foglalni. Arra a kérdésre, hogy szó lehet-e kizárásról, Khuen-Héderváry Károly gróf azt felelte:

— Sajnálatomra, igen.

Politikai körökben azt híreszfelik, hogy Zichy János gróf a történekt után nem marad meg a munkapárt kötelékében és lemond mandátumáról. Ez azonban nem jelenti, hogy visszavonul a politikai életből, ellenkezőleg, ismét fel fog lépni Egerben, melyet eddig képviselt.

Apponyi Albert gróf, az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke, éberhardi bírtokán utazott ahonnan a napokban tér vissza a fővárosba.

Képviselői körökben azt beszélük, hogy a legutóbbi események halása alatt a kormány állítólag lemondani készül s a miniszterelnök legközelebbi audienciája befejezett tényeket fog teremteni.

Mint Budapestról jelentik, Zichy Aladár gróf audienciája tehát valóságos zsilipszakadást jelent, amelynek nyomán az egész rendszert elragadhatja az ár. Zichy Aladár gróf erről a kérdéstről az Esti Ujság munkatársának a következő nyilatkozatot tette:

— Miután a miniszterelnök a munkapárt emlékezetes értekezletén azzal vádolt meg bennünket, hogy a királyi kihallgatások után a kihallgatás részletei „a titokzatosan kiejtett félhazugságok rendszerével“ vitettek a nyilvánosság elé, az ellenzéki vezéreknek egyéni és politikai reputációjuk biztosítására kötelességük volt a sajtóban közreadott nyilatkozat megtétele. Már pedig ha ezt a nyilatkozatot meg kellett tennünk, a legelemibb regard kérdése volt, hogy annak megtételére a feleséges urtól — mint a saját egyéni felfogása legilletékesebb értelmezőjétől — előzetesen meghatalmazást kérjünk. Ily eljárás bárkivel szemben kötelességünk lett volna, mennyivel inkább az volt tehát az uralkodóval szemben. Hogy ennek az aktusnak a során az alkotmányos érülettel hol kerültünk kollizióban, megérteni nem tudom s a miniszterelnök ur észjárását ezen a téren magamnak rekonstruálni sem vagyok képest.

Ma kedvezőbb a helyzet a békére, mint decemberben.

A legújabb hírek szerint ma a békére kedvezőbb a helyzet, mint volt decemberben, mikor megtettük békeajánlatunkat. Az orosz forradalom, ha nem is demoralizálta teljesen az orosz hadsereget, helyzetét megnehezítette s a vezérlet is, az utánpótlás is,

a fegyverrel, élelmiszerral s municióval való ellátás sokkal, de sokkal nehezebb lett, mint volt a forradalom előtt. De ez még nem jelenti, hogy az orosz hadsereg ellenálló ereje megtört s hogy harc készsége és harc-képessége megsemmisült.

Egyes szám ára 10 fillér.

Német üzenet az oroszoknak.

Németország is csatlakozott a monarchia béketizenetéhez és hivatalos lapja útján kijelenti:

A központi hatalmak sem nem kívánják, sem érdekükben nem áll, hogy az orosz nép a harcból megalázva, vagy életföltételeiben megrendülve kerüljön ki. Nem volt szándékukban az orosz nép becsületét vagy szabadságát érinteni. Nincs más kívánságuk, mint megelégedett szomszédal egyetértésben és barátságban élni. Emellett Németországtól teljesen távol áll az, hogy beleavatkozzék az orosz viszonyok új rendezésébe vagy pedig, hogy oly órában, amikor az orosz szabadság születik, Oroszországot újból fenyegetse. Az április 11-iki orosz hadijelentés téved, ha a német csapatoknak egy katonai vállalkozását, amelyet mulhatalan, helyileg korlátozott taktikai szükségesség irt elő, általános jelentőségű nagyobb hadicselekménynek fogja fel.

Ha az orosz nép tovább vérzik és szenved, ahelyett, hogy nyugodtan és zavartalanul szentelje magát szabadsága belső kiépítésének, úgy ebben nem Németország a hibás. A hibát ott kell keresni, ahol a háboru

folytatásához érdek fűződik. Az orosz népnek az április 10-iki nyilatkozatban kifejezett békeakarata hol talál a leghatározottabb ellentmondásra? Tulajdon szövetségeseinél. Anglia, Franciaország, Olaszország és a hozzájuk csatlakozott szövetségesek a központi hatalmak békeajánlatának elutasításakor teljesen leplezetlenül kimondták, hogy békét csak azzal a feltétellel kötnek, ha Németország jogszerűleg hozzátartozó nagy földterületektől megfosztatik, Ausztria-Magyarország szétzuzatik, Törökország Európából kiszorítottatik és Kis Ázsiában széles alapokon feldarabolattatik. Az orosz nép — senki sem várt mást — szövetségesei iránti kötelezettségeihez hű fog maradni. Tudja meg azonban az orosz nép, hogy fiainak azért kell továbbra is harcolniuk és pusztulniuk, mert szövetségesei ezt úgy akarják azért, hogy saját hódítási és annexiós terveiket keresztülvigyék. Ez az oka annak, hogy Oroszországnak miért kell éheznie és szenvednie, ahelyett, hogy most kivívott szabadságának örüljön és szomszédai-val való békés érintkezésben a haladás művének és az emberiség eszményeinek szentelje magát. (M. T. I.)

Erdély gazdasági jövője

Irta: Péterfy Tamás.

Erdély gazdasági géphiánya és hitelügye a háboru után.

A háboru ideje alatt bebizonyult, hogy az ekevasnak semmivel sincs kisebb értéke, mint a 42-es ágyunak. Legnagyobb hasznosításhozunk számolnak a mezőgazdasági termelés lehetőségével haditerveik készítésénél. A háboru alatt, miként az ifj. Sporzon Pál gépészeti szaktudósunk szép tanulmányban közre adta, a mezőgazdasági gépraktárok kiürültek, a gépgyárak a háboru céljaira dolgoznak és így a háborus szükség rászorítja a mezőgazdaságot a régi gépek kijavítására, használatba vételére. Hiszen van nálunk ócska gép bőségesen, mert nemzeti szokásunk — a pazarlás — még a gépvásárlás terén is teljes egészében megnyilvánul. A földmivelő tehát hiába ne keressen tömegesen új gépeket a háborus talajművelési nehézségek könnyítésére, hanem ami van, abból kovácsolja össze gazdaságának segítő eszközeit. Most és a háboru után még jó ideig nehezen kaphat igazán jó gépet. A most gyártott gépeknek hiányos a munkája, gyengébb az anyag minősége, mert háborus viszonyok vannak a gépgyárakban is.

Az erdélyi részekben igen jó gépjavitó műhelyek vannak. A falvakban a kovács érti az ekeszínálást. (Hiszen Dorner Béla jeles gazdasági tudósunk is tévedett az erdélyi szászokról írott nagy könyvében, amikor azt írta, hogy a legelső vaskék Nagyszebenben készültek a 80-as években, mert ott van Nagyajtán a 99 éves Incze József, aki 1876-ban jött haza több esztendei kovács és géplakatos tanulmányutjáról Angliából. Én mint 6 éves gyermek, már emlékszem a székely géplakatos vaskéire, szecskavágóira stb. Az édes apám első vaskéses, favályus szecskavágója bennégett a csűrünkben. Innen terjedt el a vaseke, a brassói vasut megnyitása után. 1876.)

A gazdasági gépek és eszközök javítására tehát ott meg van a szaktudás, a gya-

korolt ember, csak a vezető embereknek kell az új gépekért sóvárgókat felvilágosítani, ahogyan ezt Sporzon tanár tette.

Különösen nagy terület volt a kapásokból vevve az erdélyi részek elpusztult vidékein. Egyhamar a régi jó állapotra gondolni sem lehet, mert az emberi erő és a gépek hiánya ezt megakadályozza. A sorban állás, valamint a kézi gépkapák használata nagyot pótol a hiányokon. De mindezeknél többet ér a székely asszonyok és szász asszonyok csodálatos, kitartó mezei munkavégzése. Vanak községek, ahol már a háboru előtti időkben is az asszonyok szántottak és vettek rendesen. Éppen ez az a körülmény, ami más vidékekkel szemben a gazdasági géphiány okozta nehéz viszonyokat ott elviselhetőbbé teszi és reményt nyújt arra, hogy a háboruokozta gazdasági géphiány az erdélyi részek feldult vidékén könnyebben lesz elviselhető.

A gazdasági eszközök készítésében a székely nép nagy mester. Hiszem, hogy a háborusüzlet nagy szükség megacélozza karjait, a baj nagysága növelni fogja erejét és vezetőinek kellő utmutatása mellett nemcsak hogy nem szorul rá a gazdasági szerszámok bevitelére, hanem eladásra is dolgoznak a téli napok és a külső munkára alkalmatlan időjárásos napok alatt. Gereblye, favilla, falapát, talicska, mindenféle szerszámnyelek tizezrével kerülhetnek elő az erdőben bővelkedő falvakból.

Itt jegyzem meg, hogy a fagerendelyes eke divatba jött Nagymagyarországon is a háboru alatt. Az ekegerendelyek készítése már a vasmunkások hiánya miatt is gazdaságos dolog. A szekerek pótlásával ne siesünk, hiszen úgy sincs elég vonó állat. Mire a vontató erő újabb ló és ökör nevelése által előkerül, addig rendre szekér is lesz. A meglevő állapotokat számításba kell venni, mielőtt költséznék a gazdasági gépek és eszközök beszerzésére, pótlására. A téli időt, a havat használják fel fahordásra. A falupu szánok igen jó fahordó alkalmatlanságok télen és otthon elkészíthetők. Ha pedig nincs vas

a szán talpára, akkor vontatót kell akasztani hátul. Öreg édesapám is úgy csinálta és én, hej! sokszor lógtam a vontatófa ágai között a mélyedések szélén, mert nyomtatéknak odaparancsoltak az erdőlésben.

A gazdasági gépek és eszközök sehol oly könnyen nem pótolhatók aránylag, mint a furni faragni úgy is kedvelő erdélyrészi népek között és az itt bőségesen felhasználható faanyag kiméli az egyébre szükséges vasanyagot.

Szvacsina Géza halála.

Általános a részvét városunkban Szvacsina Gézáné iránt, aki hosszú éveken keresztül igazi önfeláldozással ápolt és gondozta megboldogult polgármesterünket. A közönség minden köréből keresik fel részvét-nyilatkozatokkal.

Az elhunytól a következő szomorú jelentést adta ki:

Özvegy Szvacsina Gézáné Solti Teréz úgy a maga, mint a rokonok és a hozzátartozók nevében mély fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett, jószágos férje Szvacsina Géza Kolozsvár sz. kir. város nyugalmazott polgármestere Budapesten, folyó hó 16-án hajnali 1/4 órakor, 68 éves korában, boldog házasságának 28. évében, Isten akaratán való megnyugvással és a haldokló szentségének ájtatos felvétele után befejezte önfeláldozó és áldásdus, munkában és szenvedésekben gazdag életét. Temetése Kolozsvárt, folyó hó 19-én (csütörtökön) délután 4 órakor lesz a Siketnémák intézetének díszterméből (Honvéd-utca 38). Fekölt lelkéért folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor fogjuk az engesztelő szent miséáldozatot a Mátyás király-terti Szent Mihály-templomban bemutatni. Adjon a Mindenható nemes lelkeknek csendes pihenést.

Szvacsina Géza holtteste már megérkezett Kolozsvárra és a Siketnéma intézetben van felravatározva, ahonnan a róm. kath. vallás szerint holnap délután temetik.

Az elhunyt haláláról a város is adott ki gyászjelentést, amelyben a következőket mondja:

Munkás élete, puritán jelleme, magas szárnyalású lelke, paratlan jószága, szeretetből áthévílt nemes szíve, melynek minden dobbanása városunk fejlődéséért és az elhagyottakért hevült, biztosította nagy halottunk részére a megkülönböztetett tiszteletet, szeretetet és mélységes hálát, mely szíveinkben örökké élni fog. Legyen emléke áldott!

A drágaság statisztikája.

Az állami Tisztviselők Országos Egyesületének budapesti közgyűlésén dr. Andor Endre miniszteri tanácsos, az Állami Munkaközvetítő Hivatal igazgatója, az állami tisztviselők fizetés felemelési kérelmét indoklásul előterjesztette a drágaság statisztikáját. Ezt a historiai dokumentumot hivatalos adatok felhasználásával az országos statisztikai hivatal tisztviselői állították össze. Ez a statisztika a háboru történetének egyik igen érdekes adata.

E szerint a közszükségleti cikkek a következő százalékokban drágultak meg:

Élelmiszerek: Liszt — 179%-ig. Husneműek: Marhahus 275—600%-ig, borjúhús 185—850%, juhús 560—585%, sertéshús 268—729%-ig, teljes tej 100%-kal, teavaj 202%-kal, lipitai túró 305%-kal, friss tojás 340—400%-kal, hentesárak 420%-kal, zsír 486%-kal. Ruházati cikkek: Cipő 332—367%-kal, talpalás 453%, fejelés 555%, harisnya 558%, alsónadrág 200%, ingek 200%, férfilőnyök 208%, női ruhák 287%, gyermekruhák 217%, felsőkabátok 181%, női kabá-

tok 192%, kalapok 117%, gyermekkabátok 325%, ruhaszövetek 375%, gallér és kézelő 164% Szárnyasok és halak: Csirke 364%. Halak 260—516%, nyul 588%, zöldség és gyümölcs 140—362%, burgonya 86—136%, bab, lencse és borsó 82%, cukor 49%, kávé 185%, csokoládé 735%, rizs 2916 %. Fűtőanyagok: kőszén 106%, puhafa 209 %, denaturált szesz 362%, gyertya 361%, gyufa 267%, szappan 426%, keményítő 406%-kal emelkedett.

Ehez a dráguláshoz képest valóban minimális a 100 százalékos fizetésemelés, amit a tisztviselők kérnek.

HIREK

— **A siketnémák és vakok kolozsvári orsz. intézetének felügyelő-bizottsága** folyó hó 18 án (szerdán) délelőtt 12 órakor a városháza tanácstermében együttes ülést tart. Tárgy: Szvacsina Géza ny. polgármesternek, a bizottságok díszelnökének elhalálozásával kapcsolatos intézkedések megbeszélése.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** jog- és társadalomtudományi szakosztálya, városunk egyetlen jogmivelő és szociális érzést terjesztő egyesülete e hó 19-én és 20-ikán d. u. 6 órakor a városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadásokat tart, amelyeknek programján Apáthy István dr. „Fajegészségügyi teendőink a háború után” címen fog előadni. A belépés díjtalan.

— **Árdrágító a tábla előtt.** Árdrágító visszaélés bünteselekményével vádolva jelent meg ma a kir. ítélőtábla előtt Lázár Benjáminné kentelki lakos, akit az ügyészség azzal vádolt meg, hogy Kentelke községben petrolomot halmazott fel és azt 2 kor. 40 fillér árban árusította, jóllehet, hogy vegyeskereskedéssel nem foglalkozott és csak a háborús konjunkturák következtében csapott fel petrolumkereskedőnek. A décsi törvényszék 3 havi fogházzal honorálta kereskedelmi tevékenységét. Az ítéletet a tábla is helybenhagyta.

— **Cipőárvizsgáló bizottság.** A Kolozsváron működő cipőárvizsgáló bizottság megalakult. A kir. ítélőtábla elnöke a bizottság elnökéül Végh Ferenc törvényszéki tanácselnököt jelölte ki, a városi tanács pedig bizottsági tagokul dr. Abrudbányai Géza ügyvédet, Csizsár Károly nyug. táblabíró, Polc Rezső kir. tanácsos, főügyészt, Lakatos József ny. főszámvevőt, Bodor László nyug. táblabíró, Hirsch Ármán városi napidijasi, Szabó József földész, Kuszko István mérték-hitelesítő főnököt és Somkerekki Gusztáv ny. erdőtanácsost nevezte ki. Ezekon kívül a kereskedelmi és iparkamara nevez ki szakértő tagokat.

— **A zsoboki gyilkos a tábla előtt.** Ruzsa Kis Marci gyilkossági ügye foglalkoztatta ma délelőtt a kolozsvári ítélőtáblának dr. Ujvárossy Miklós tanácsvezető elnökelete alatt működő tanácsát. Ruzsát a kir. törvényszék gyilkosságban mondta ki bűnösnek, mert 1916 április 24 én Zsobokon Berkovics Mór korcsmáros ablakán belőlt azzal a szándékkal, hogy Berkovics Mórt megölje, de a lövés a cselédeányt találta, aki sérüléseibe bele is halt. A kolozsvári törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte, a kir. ítélőtábla nem látta fennforogni az előre megfontolt szándékot és a kir. törvényszék ítéletének megsemmisítésével szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek és tíz évi fegyházra ítélte. Az ítéletet ma akarta a kir. ítélőtábla vádlott előtt kihirdetni, de a hivatalos jelentés szerint Ruzsa Kis Marci súlyosan beteg, nem volt elővezethető s könnyen megtörténhetik, hogy a földi igazságszolgáltatás keze a megtört, tudóvészés vádlottat már nem éri el. A kir. ítélőtábla dr. Polc Radó védő indítványára az ítéletkihirdetést bizonytalan időre elhalasztotta.

— **A Zrinyit még nem emelték ki.** A tőköli partnál féltetéssel a hullámsírba került Zrinyi hajó kiemelése körüli valami érthetetlen lassúság mutatkozik. Százötvennél több halottja az eddigi bejelentések szerint a hajókatasztrófának s eddig még csak azok holtteste került napfényre a hullámsírból, akiket az ár kiadott az alámerült másodosztályu teremből.

— **Hatósági szabóműhely Liptóban.** Rózsahegyéről jelentik: Liptó vármegye alispánja hatósági szabóműhelyt szervezett, hogy a szegény és vagyontalan osztály segítségére legyen, mely a mai őrési árak mellett ruhát csak igen drága áron szerezhet be. A cipőműhely már hosszabb idő óta sikeresen működik.

— **Az esperanto megalkotója meghalt.** Varsóból táviratozzák, hogy dr. Zamenhof Lajos, az esperanto nyelv megalkotója tegnap meghalt.

— **Bíró előtt.** Bíró: A vádlott előtt távozott ön a kocsmából, vagy utána?
Tanu: Vele egyszerre.
— De hiszen őt kidobták!
— Engem is.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressztudósításai.

A meghiusult francia támadás.

Budapest, április 18.

Berlinből jelentik: A Wolff ügyvétségi iroda közli, hogy a francia parancsból megállapítható, hogy a franciák szándéka az volt, hogy Aisne és Champagne közötti harctéren Brimonttól kelet felé irányuló átvonuló mozdulatot tegyen állásaink ellen. Továbbá északra hasonló célja volt a francia támadásoknak.

Görögországban a helyzet kritikus.

Budapest, április 18.

Amsterdamból jelentik: Görögországban a helyzet kritikussá vált. A Lambrosz kabinet visszalépni szándékszik.

Szavazás a béke ügyében.

Budapest, április 18.

Rotterdamból jelentik: Az angol Trade-Union képviselőit Manchesterbe gyűlésre hívták össze, hogy a szakszervezetek által tett békejavaslatok ügyében szavazzanak.

A tej maximalása.

Budapest, április 17.

A budapesti hivatalos lap mai számában megjelent rendeletben a kormány lépcsőzetesen megállapítja a tej árának maximális árát. Eszerint a termelő és fogyasztó közötti viszonylatban házhoz szállítva kis és nagyközségekben *ölvenny* fillér. — Rendezett tanácsu városokban szintén *ölvenny* fillér. Törvényhatósági joggal feiruházott városokban *ölvennyolc* fillér literenként.

Budapesten a tej ára *halvan* fillér. A rendelet megállapítja a tehén és juhtejből készült sajtnak, juhtúrónak maximális árát is. A rendelet már ma életbelépett.

Rögtöni békekötést.

Budapest, április 18.

Stockholmból jelentik: A Rjecs közli a charkovi szocialisták kiáltványát, amely a többi közt a haladéktalan békekötést javasolja és a polgárháború éltetésével végződik. Egy pétervári lap tudósító jelentése szerint Odesszában az a hír kering, hogy a román és az északi fronton az oroszok tömegesen dezertálnak.

Katonák a munkásokkal.

Budapest, április 18.

Berlinből jelentik: Stockholm jelentés szerint Csejzde közölte a munkások bizottságában, hogy eddig 213 orosz helyőrség azonosította magát a munkások és katonák tanácsával és képviselőket küldött a tanácsba.

„A kormány helyzete kritikus pontra érkezett.”

Budapest, április 18.

A bécsi Neue Freie Presse írja: A munkapárt többsége előtt nem kétséges, hogy a Tisza-kormány helyzete a legkritikusabb pontra érkezett. De azért remélik, hogy a válság még nyomban nem következik be.

„Tisza elveszítette gyökerét.”

Budapest, április 18.

Kormánypárti forrásból jelentik, hogy igen erős az az aggodalom a munkapártban, hogy Tisza fölfelé elveszítette a gyökerét. Ha illetékes helyen megingott az a felfogás, hogy erre a többségre föltétlenül szükség van, akkor a legközelebbi jövőben igen nagy események történhetnek a belpolitikában is.

Titokzatos autombilok.

Budapest, április 18.

Hágából jelentik: A Morning-postnak jelentik Pétervárról: Az oroszországi városban a közbiztonság napról-napra rosszabodik. Napirenden vannak a lövöldözések. Az elbeszátott rendőrök és a megszőkött fegyverek bandákba verődve garázdálkodnak.

Titokzatos autombilok tűnnek fel Péterváron. A benne ülők a katonaságra tüzelnek. Csütörtökön a Nevszky Proszpekten rendszeres puskaharc fejlődött ki egy autombil és a katonaság között. Az autombil végül is a katonák sortüze közben eltűnt.

Színház.

Téli Színház.

- Szerda: Dollárpapa. (Ujdonság 5-öd-ször. Bérlet 145 sz. B)
- Csütörtök: Három a kis lány. (Bérletszűnet LVII.sz. A)
- Péntek: Mánás Miska. (Berky Lili vendégjátékával, 46-adszor. Bérlet 155 sz. C)
- Szombat: D. u.: Csillagok bolondja (Operette-ujdonság 7 edszer. Fél-helyárakkal.)
- Szombat: Este: Kék róka. (10 edszer, Berky Lili vendégjátékával. Kezdeté fél 8 órakor. Bérlet 156 sz. D)
- Vasárnap: D. u.: Luxemburg grófja. (Berky Lili vendégjátékával. Esti rendes helyárakkal, elővételi díj nélkül. Kezdeté fél 3 órakor.)
- Vasárnap: Este: Leányvásár. (Berky Lili vendégjátékával. Bérlet 157 szám A)
- Hétfő: Carmen. (Bérlet 158 sz. B)

A csárdáskirályné. Hetekig tartó gondos és szorgalmas, ambiciózus és áldozatkész előkészületek után a jövő hét elejére tűzte ki az igazgatóság a „Csárdáskirályné” előadását Ragyogó új díszletek készültek a világszerte híres operettehez, mely bizonyára nálunk is azt a nagy sikert fogja kivívni, amit Budapesten, Bécsben, Berlinben aratott. A „Csárdáskirályné” előadására a jegyek árusítását vasárnap reggel 9 órakor kezdi meg a pénztár, előjegyzéseket nem fogadhat el.

Boneméret helyett Három a kis lány. Farkas Sándor rekedtsége miatt a „Bohémélet” holnap estére hirdetett előadása elmarad. Helyette a „Három a kis lány” kerül színre bérletszűnetben. A „Bohémélet”-re váltott jegyek árát visszafizeti a pénztár.

A holnap délutáni kabaré iránt nagy az érdeklődés. Igen kevés jegy áll már a közönség rendelkezésére, aki tehát megakarja nézni a mulattató nagyon érdekes számokat és a szenzációs hatásnak ígérkező némajáték parodiáját, előre váltassa meg már jegyét. Blaton Antal karmester vezetése alatt a 82-esek zenekara frenetikus hatásra számíthat. A mai főpróbán a híres zenekarnak óriási sikere volt. A nemes cél is lelkesítse közönségünket, amelynek javára a kabarét Fekete Mihály rendezzi és siessen mindenki jegyet váltani.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

ZENE.

Vecsey Ferenc tegnapi harmadik hangversenyére is zsufolásig megtelt a vármegyeház díszterme. Előkelő, distingvált közönség jelent meg ezúttal is, hogy gyönyörködjék Vecsey bámulatos és elragadó művészetében. A világhírű művész ez alkalommal is feledhetetlen művészi élvezetben részesítette hallgatóságát, mely nem győzte elismerését kifejezni. Programja ezúttal is nagyon értékes és élvezetes volt. De programon kívül is a sok éljenzésre több darabot adott elő, amelyek közül a legutolsó, amelyet zongorakíséret nélkül játszott, gyönyörű színezéssel, szédítő technikájával, finom, csupa érzésteli előadásával óriási hatást tett a közönségre.

Meghívó.

A Renner Testvérek és Társai Börgyár Részv.-Társaság

t. részvényeseit tisztelettel meghívjuk a **Kolozsvárt, 1917. április 29-én d. e. 10 órakor** a Polgári Takarékpénztár R. T. Unió-utca 3. szám alatt levő intézeti tanácstermében tartandó

V. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozati

1. Az igazgatóság jelentése az 1916. üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése az 1916. üzleti évről.
3. Az 1916. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
4. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása az 1916. üzleti évről.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő-bizottság választása.
7. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla 1916 dec. 31-én:

VAGYON: Ingatlan 233 098 K 79 f, berendezés 174.673 K 59 f, készpénz 32 692 K, 39 f, értékpaprok 302.285 K 64 f, adók 803.609 K 89 f, árukészlet 3,276.196 K 52 f, összesen 4,822 556 K 82 f.

TEHER: Részvénytőke 200 000 K, tartalékalap 150 000 K, munkásjóléti alap 21.569 K 41 f, értéksökkenési tartalékalap 450.000 K, háborus viszonyok okozta különleges állapotok helyrehozatalára szolgáló tartalékalap 150.000 K, fel nem vett osztalék 160 K, elfogadványok 859.281 K 66 f, hitelezők 2,820.553 K 44 f, nyereségáthozat múlt évről 604 K 77 f, folyó évi nyereség 170 387 K 54 f, összesen 4,822 556 K 82 f.

Nyereség- és veszteségszámla 1916. dec. 31-én:

VESZTESÉG: Üzleti költségek, fizetések stb. 214 002 K 88 f, leírások kétes és ellenséges államokban levő követeléseinknél stb. 203.813 K 15 f, értéksökkenési tartalékalap 150 000 K, háborus viszonyok okozta különleges állapotok helyrehozatalára szolgáló tartalékalap 150.000 K, nyereség áthozatal múlt évről 604 K 77 f, folyó évi nyereség 170 387 K, 54 f, összesen 888 808 K, 34 fillér.

NYERESÉG: Nyereség áthozat múlt évről 604 K 77, nyereség árukon 888.203 K 57 f, összesen 888 808 K 34 f.

Szinkör-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünnep- és vásárnap
Első előadás 4 órakor	Első előadás 2 6
Második fél 6	Második „ 4 fél „
Harmadik 7	Harmadik „ 5
Negyedik fél 9	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8
	Hatodik „ 10 fél

Műsor:

Csütörtökön

Szemben az élettel.

Helyárak:

Páholyülés	1:50 kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon:
2¹/₂, 4, 5¹/₂, 7, 7¹/₂, 10 órakor,

Műsor:

Szerdán

Huszárvirtus.

Csütörtökön

A mindenható erő

Rendes helyárak:

(Jegyadóval együtt)

Páholy ülés	1:50 kor.
Zártszék	1 kor.
I. hely	70 fillér
II. hely	50 fillér
Ruhatár	06 fillér
Műsor	06 fillér